

řízením s mocí zákona jest zejména i nařízení o ochraně nájemců ze 17. prosince 1918, č. 83 sb. z. a n., jež vydáno bylo s výslovným poukazem k zmocnění zákona ze dne 24. července 1917, č. 307 ř. z. a v mezích tohoto zmocnění. Poukazuje-li tudíž rekursní soud k tomu, že ustanovení § 1 č. 5 ex. ř. jakožto ustanovení zákonné pouhým nařízením ministerstva nebylo by lze změnit, jest toto stanovisko, jak shora dolíčeno, ovšem pochybno. Nicméně lze z ostatních důvodů rekursního soudu přidati se k jeho právnímu názoru, že § 7 a) nařízení o ochraně nájemců povolení žádané exekuce není nijak na závalu. Soudním smírem nabyli vymáhající věřitelé vykonatelného nároku na to, by najaté místnosti byly nájemci v ujednaný čas vyklizeny. Tohoto nabytého práva § 7 a) nařízení o ochraně nájemců, hledíc k zásadě § 5 obč. zák. se nedotklo, ježto v tom směru zpětná účinnost § 7 a) nařízení o ochraně nájemců v tomto nařízení ani není výslovně stanovena, aniž z něho lze ji dovoditi. Kdyby správným byl výklad, zastávaný stranou povinnou, byl by pronajimatel zcela bezmocný i v případě, že by mu v době mezi soudním smírem a ujednaným časem k vyklizení najatých místností vzešly důležité důvody ke zrušení nájmu. Neboť na požadavek pronajimatele o zrušení nájmu ze závažných důvodů slušelo by dle zmíněného již § 7a) použití obdobně předpisů o výpovědi nájmu, pronajimatelově soudní výpovědi bylo by však lze čeliti námitkou věci, soudním smírem již urovnané.

Čís. 163.

Za tím účelem, by prohlášená, ale pro formální poklesek neplatná písemná závěť byla po případě uchována v platnosti jako závěť ústní, nelze žádati za výsledek svědků poslední vůle dle §u 65 nesp. říz.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Rv I 150/19.)

V pozůstalostním řízení po Juliáně T. prohlášena byla dle §u 61 nesp. říz. soukromá písemná závěť, již zůstavitelčina dcera Terezie B. povolána za universální dědičku. Ježto však se objevilo, že jedním ze svědků poslední vůle, podepsaných na písemné závěti, jest tchán universální dědičky, žádala tato, tvrdíc, že poslední vůle jest za všech okolností platnou alespoň jako soukromá ústní závěť, by dle § 65 nesp. říz. vyslechnuti byli druzí dva svědci, na listině podepsaní, jakož i další osoby, jež prý k poslednímu pořízení jako jeho svědci byly přivzaty. Pozůstalostní soud (okresní soud v Kadani) návrhu vyhověl, ježto pro osud majetku po smrti zůstavitele má jeho vůle býti po větce rozhodnou a tudíž dlužno usilovati o to, aby písemná závěť alespoň jako závěť ústní byla zachována v platnosti. Rekursní soud (krajský soud v Mostě) k stížnosti zákonných dědiců návrh universální dědičky zamítl, uváživ toto: Dle § 123 nesp. říz. náleží pozůstalostnímu soudu pouze zkoumati, zda jest zde poslední vůle co do obsahu a zevní formy bezvadná. Zkoumati platnost poslední vůle není, jakž plyne z §§ 123 a 126 nesp. říz., věcí soudu pozůstalostního, nýbrž, odporováno-li platnosti, věcí soudu procesního. Terezie B. vyhradila si za projednávání pozůstalosti, že uplatňovati bude účinnost poslední vůle jakožto ústní poslední

ního pořízení. Prohlášená písemná závěť neprozrazuje svým zevnějškem, že by zůstavitelka byla zamýšlela svou poslední vůli ústně projevit a že by tudíž listina byla pouhým záznamem poslední vůle po rozumu Šu 585 obč. zák. Nutno proto dle Šu 123 nesp. říz. naložiti s listinou jako s písemnou závětí. Tvrdí-li oproti tomu povolaná universální dědička za odporu ostatních dědiců ze zákona, že zůstavitelka tímž projevem vůle, jenž zavdal podnět k vyhotovení listiny, zamýšlela zároveň zřídití ústní závěť před svědky, částečně jinými, než jak na listině jsou podepsáni, jedná se o spornou otázku skutkovou, kterou jen sporem lze rozřešiti, pročez výslech svědků, na listině podepsaných a dalších svědků poslední vůle byl by úkonem rozepří předbíhajícím a tudíž dle Šu 2 č. 5 a 7 nesp. říz. v pozůstalostním řízení přípustným není.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu universální dědičky nevyhověl.

Důvody:

Ustanovení §§ 61 a 65 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. vycházející ze zřejmého předpokladu, že jedná se o projev poslední vůle zůstavitelky nově na jevo vyšlý a dosud neprohlášený, nikoliv ale, jako v tomto případě, o poslední pořízení, prohlášené již jakožto písemné, které ale dědičný účastník, v jehož prospěch zní, pro nějakou vadu jsoucí na závalu jeho platnosti jakožto posledního pořízení písemného eventuálně jakožto ústní uplatňovati chce. Není pochybnosti o tom, že zůstavitel má možnost učiniti za přivzetí týchž neb jiných svědků pořízení písemné i ústní a že pak oboje dle předpisů §§ 61 a 65 cit. cís. pat. prohlásiti jest, to ale předpokládá, by se jednalo o dva samostatné projevy poslední vůle. V daném případě nebylo vůbec tvrzeno, že by zůstavitelka byla učinila poslední pořízení dvoje, písemné a ústní a netvrdila tak ani testamentární dědička Terezie B., která při projednání pozůstalosti toliko prohlásila, že vyhrazuje sobě uplatňovati právoplatnost písemného pořízení Juliány T. ze dne 27. října 1916 jakožto pořízení ústního, a při slyšení stran konaném dne 10. února 1919 prostřednictvím svého zástupce učinila návrh, by právě zmíněný písemný testament uznán byl platným jakožto ústní a by za tím účelem svědkové na dotyčné listině podepsaní a další svědek tehdy přítomný jakožto svědkové poslední vůle byli slyšeni. Těmito svými návrhy a prohlášeními postavila se Terezie B. přímo na stanovisko, že není tu posledního pořízení dosud neprohlášeného a není zde tudíž věcného podkladu k úřednímu jednání ve smyslu Šu 65 cit. zák. Ostatně poukazuje se stěžovatelka na správné vývody soudu rekursního.

Čís. 164.

Na základě ujednání, jímž jedna strana prodává věc straně druhé nebo za týchž podmínek osobě třetí, jež jí do určitého času bude oznámena, může třetí v čas pojmenovaná osoba domáhati se na prodávateli splnění kupní smlouvy, aniž by na tom záleželo, jaký byl právní poměr mezi ní a tím, kdo s prodávatelem se dohodl.